

**Ministerieel besluit tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats
Heuvel van het Banhoutbos te Zwevegem en Deerlijk**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de
landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997,
18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002,
13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de
Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluiten van 24 juli 2009, 4
december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19
november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september
2011;

BESLUIT:

Artikel 1. Heuvel van het Banhoutbos te Zwevegem en Deerlijk wordt voorlopig
aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16
april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober
1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari
2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het
gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke
waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde:

De ankerplaats vertoont zowel geologische, geomorfologische, pedologische,
hydrologische als ecologische karakteristieken.

De heuvel van het Banhoutbos is een getuigenheuvel van het Tertiaire landschap.
Het parkbos situeert zich op een topzone van het interfluvium tussen het Schelde- en
Leiebekken. De dunne Quartaire laag maakt het gebied minder geschikt voor
landbouw, waardoor het van oudsher bebost is.

Door de samenhang tussen de geologische formaties, reliëf- en bodemverschillen,
de hydrologische omstandigheden en beekdalinsnijdingen en in het bijzonder ook de

continuïteit van het bosgebruik. komen waardevolle vegetatietypes voor, m.n. plateau- en hellingbossen bestaande uit 'zuur Beukenbos' en fragmentair 'Eiken-Haagbeukenbos met wilde hyacint'. De aanwezige bosranden met de gradiënt tussen bos en landbouwgebied is belangrijk.

De omgevende gronden bestaan overwegend uit akkers met op enkele plaatsen begroeide taluds. Lokaal komen rond de hoeves nog graslanden met een historisch gebruik als graas- of hooiweide voor met aanwezigheid van diverse kleine landschapselementen waaronder knotbomen, hagen, hoogstamboomgaarden, houtkanten, al dan niet begroeide taluds. Vooral de lijnvormige landschapselementen zijn belangrijk als leefplaats en verbindingroute voor diersoorten. De natuurwetenschappelijke waarde wordt verder ook bepaald door het voorkomen van autochtone bomen- en struikensoorten in de betreffende landschapselementen.

2° historische waarde:

Het Banhoutbos en omgeving kennen, net als het gehele interfluvium tussen Leie en Schelde, een vroege menselijke aanwezigheid. Langs de weg naar Heestert zijn er diverse vondsten uit het Mesolithicum. De talrijke archeologische vondsten op de diverse heuveltoppen in de ruime omgeving (o.a. in Kooigem) wijzen eveneens op een nagenoeg continue menselijke aanwezigheid op het interfluvium.

De beboste heuveltop vormt een restant van een groter boscomplex dat minstens teruggaat tot het midden van de 15de eeuw. Wegens de minder gunstige bodemgeschiktheid werd de heuveltop niet ontgonnen voor landbouwgebruik. De omgevende percelen zijn allen in cultuur gebracht. Door de verbeterde landbouwtechnieken en middelen werden minder gunstige landbouwgronden eveneens in cultuur gebracht ten koste van het oorspronkelijke bosareaal. Enkele dreven en begroeide taluds in het landschap vormen een relict tot waar het bos kwam.

De historische waarde van het bos krijgt een meerwaarde door de aanwezigheid van een 19de eeuwse kasteel met enkele gave bijgebouwen (stallen, wagenhuis, duiventoren, boswachterswoning) en een aansluitende parkaanleg (gazonpartijen, solitaire bomen, deels ommuurde moestuinruimte, poorten).

In de onmiddellijke omgeving van het bos zijn nog enkele hoeves gaaf bewaard die het landbouwkundig erfgoed van de ankerplaats gestalte geven. Lokaal zijn restanten van een walgracht, huiskavels (weiland) en hoogstamboomgaarden aanwezig.

3° esthetische waarde:

De heuveltop biedt vergezichten naar de verstedelijkte Leievallei en naar het kanaal Bossuit-Kortrijk. Het parkbos omringd met dreven benadrukt de topzone in dit open landschap. De variatie tussen de beboste heuveltop, de dreven en het omgevende open akkerland verhogen de esthetische waarde. Het kasteel en bijhorende gebouwen vormen één esthetisch gaaf geheel binnen de parkaanleg van het Banhoutbos en de dreven.

4° sociaal-culturele waarde:

De ankerplaats bezit geen sterk uitgesproken sociaal-culturele waarde. Het toponiem 'Banhout' verwijst wel naar het voormalig bosrijke karakter van de omgeving en wellicht ook naar specifieke gebruiksrechten die golden ten aanzien van grafelijke bouseigendommen waarop al dan niet streng werd toegezien.

5° ruimtelijk-structurerende waarde:

De heuvel is een baken in het landschap. Het structureert de ruime omgeving. Het vormt de basis voor de structuur van het wegen- en drevenpatroon. Door de beboste heuveltop en het omringende open landschap wordt deze getuigenheuvel extra geaccentueerd als baken in het landschap. De belangrijkste wegen door- en langsheen het bos zijn omzoomd met bomen. Deze dreven zijn kenmerkende ruimtelijk-structurerende dragers.

§ 2. De landschapskenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

1° Kasteelpark Banhout met historische boskern

a) archeologisch erfgoed:

- 1) archeologische site met bewoningssporen uit het Neolithicum (CAI 71176);
- 2) relicten van oefenloopgraven en oorlogsmunitie uit WO 1.

b) bouwkundig erfgoed:

- 1) Heestert, Banhout 1, koetshuis met midden 19de eeuwse kenmerken, met achtergelegen, deels ommuurde moestuin met muurserre, sierlijk poorthekken met natuurstenen pijlers (DIBE 81048);
- 2) Heestert, Banhout 2, kasteel met midden 19de eeuwse kenmerken in neoclassicistische stijl (DIBE 81048);
- 3) Heestert, Banhout 3, boswachterswoning met laat 19de eeuwse kenmerken (DIBE 81048);
- 4) Heestert, Banhout 4, duiventoren en afhankelijkheden met laat 19de eeuwse kenmerken, met ingewerkte groetenkelder, hondenhok en kippenhok en bovenaan ingerichte duiventil (DIBE 81048);

c) landschappelijk erfgoed:

- 1) kasteelpark met historische boskern, gazonpartijen, solitaire bomen, vervaagde zichtassen, restanten van afsluitende haag;
- 2) dreven in en rond bos;
- 3) landelijke wegen, buurtwegen;

d) waardevolle zichten:

- 1) vanaf Banhout/Oude Lettenhofstraat (Heestert) naar wijde omgeving (alle richtingen, in essentie N, ZW, Z en ZO);

2° Omgevende open akkerlanden

a) archeologisch erfgoed:

- 1) Heestert, Hellekenlos 8, site met walgracht, (CAI 72930);
- 2) Heestert, Vierkeerstraat 185, site met walgracht (CAI 72932);

b) bouwkundig erfgoed:

- 1) Heestert, Hellekenlos 8, hoevedelen met 19de-eeuws uitzicht (DIBE 81071);
- 2) Heestert, Kwadestraat 24, hoeve met vroeg 20ste eeuws uitzicht (DIBE 81086);
- 3) Heestert, Vierkeerstraat 185, Voormalige kasteelhoeve met wagenhuis en schuur zgn. Banhoutboshof met 18de en 19de eeuwse kenmerken (DIBE 81122);

c) landschappelijk erfgoed:

- 1) open akkergebied;
- 2) taluds (al dan niet begroeid met struiken);
- 3) landelijke wegen en buurtwegen;

d) waardevolle zichten:

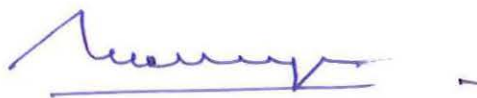
- 1) vanaf Wulfsbergstraat/Molenstraat (Zwevegem/Deerlijk) ZW richting beboste heuveltop;
- 2) vanaf Salembierstraat/Hellekenlos (Zwevegem/Heestert) NO richting beboste heuveltop.

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

06 MAART 2013

Brussel,

Vlaams Minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en
Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS